

නොස නා රංග ක්‍රාලෝ

07 ශේෂීය

උපුවා මාරුදය සොබඳව නා පක්ව පෙළුණුස්ථා

- 1 පාඩම : විදුත් මාධ්‍යයෙන් දැකින වේදිකා නාට්‍ය
- 2 පාඩම : පරිසරය දකිමු.
- 3 පාඩම : 'මිනිස් හා සත්ත්ව වර්යා අනුකරණය කරමු.'
- 4 පාඩම : ඇසු සැකීන් රගමු
- 5 පාඩම : පරිකල්පන අභ්‍යාසයන්හි යෙදීම.
- 6 පාඩම : කතා ගොතමු - ගොතා කියමු.
- 7 පාඩම : "අපි අප ගැන සොයමු".
- 8 පාඩම : නිර්මාණය කරන ලද පෙළට උච්ච වේශ්‍යාෂණ නිර්මාණය කිරීම
- 9 පාඩම : නාට්‍ය හිත ගයමින් රංගනය
- 10 පාඩම : විවිධ නාද අනුකරණය කරමු.
- 11 පාඩම : "නම්පොත" ආගුය කරගනීමින් හඩ අභ්‍යාසවල යෙදීම.
- 12 පාඩම : ගරීරය උණුසුම් කිරීමේ රංග අභ්‍යාසවල යෙදීම.
- 13 පාඩම : "ඉතිහාසයේ වැදගත් සිදුවේම් සොයමු"
- 14 පාඩම : "රටට හිතැති වරිත සොයමු"
- 15 පාඩම : "සිරිත් රකිමු - රැගම් රගමු"
16. බහුවරණ ප්‍රශ්න

පරිසරය තැකීම්.

ස්වභාවික පරිසරය තුළ බොහෝ රසමුසු තැන් ඇත. මිනිස් අප සොබා දහමේ ම කොටසක් බව අමතක වී ඇති සේ ය. රට හේතුව, තුළන සමාජයේ අපගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ රටාව ගෙවෙන්නේ කාර්යබහුලත්වයකින් යුතුව ය. යම් වෙළාවක, නිදහසේ අවට පරිසරයට හිත යොමු කළ හොත් වෙනදා තෙදුකින, තෙඟසන දේවල් අත්දකින්නට හැකි ය.

ජ්‍යෙෂ්ඨ හෝ අජ්‍යෙෂ්ඨ ස්වභාවික වස්තුන් ගේ විවිධ හැඩිතල, රටා, වර්ණ හා වලන දැකිය හැකි ය. ස්වභාවික පරිසරයේ යම් රිද්‍යාමයක් ගුහනය කර ගැනීමට අප සමත් වේ. කාලය අනුව, ස්ථාන අනුව අපට එවැනි තත්ත්වයන් අධ්‍යාපනය කළ හැකි ය.

සැම ස්වභාවික වස්තුවකම ඇති වලන සහ රිද්‍යාම රටා නාට්‍ය නිර්මාණය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා දායක කර ගත හැකි ය. එනම්, වලන හා රිද්‍යාම නාට්‍යයක රූගත්‍ය සඳහා ප්‍රයෝගනවත් වේ. නාට්‍යයකින් කියැවෙන පරිසරය මැවීමට ස්වභාවික ලෝකයේ ඇති වස්තුන්ගේ හැඩිතල, වර්ණ හාවිත කළ හැකි ය.

සොබා දහම තුළ දුව්‍ය සම්පිණික්‍රමය වී ඇති ආකාරය ආභාසයට ගනිමින් රංග හුම් පසුතල සකස් කිරීමට හා නාට්‍යාපකරණ සකස් කර ගැනීමට උපකර වේ.

පැවරුම 1: එම්මහනකට ගොස් ස්වභාවික පරිසරය නිරික්ෂණය කිරීමට යම් කාලයක් ගත කරන්න. ඉන් පසු එහි දී දැකිය හැකි හැඩිතල, වලන, රිද්‍යාම හා වර්ණ ආදිය නිරික්ෂණය කරන්න.

එහි දී පහත සඳහන් අවස්ථා ඔබට දැකිය හැකි ය.

- කදුවැටී අතරින් හිරුපායා ජ්‍යෙෂ්ඨ.
- ඉහළට අතු විශිද්ධ ගිය ගස්වලින් හෙවි වනාන්තරය
- අහසේ පායා ඇති දේශීන්න.
- මල්, දුළු, ඉදුණු, වියලි කොළ සහිත ගසක්
- පොල් රුප්පාවකට සඳ එළිය වැටීම.
- තැගෙන රළ සහිත මූහුදු වෙරළක්
- ගල් පරවල හැඹි දිය විසුරුවන නදියක්

අභ්‍යාස : සමූහයක් රස්ව සිටින අවස්ථාවක් පාදක කරගත් සිතුවමක් ඇදීම.

(නිදුසුන් :- රිය අනතුරක්

සතියේ වෙළදාම් පොල

සුනාම් ව්‍යසනය

නිවසේ උත්සව අවස්ථාවක්)

මිනිස් හා සහ්ස්‍ර වර්යා අනුකරණය කරමු

මිනිසුන් වන අපට ආවේනික හැසිරීම රටාවක් පවතී. එමෙන් ම සතුන් ද එම සතාට අනුව වර්යා රටාවේ විවිධත්වයක් දැකිය හැකි ය. නමුත් අප හදිසි අවස්ථාවකට මූහුණ දුන් විට පෙර පැවති වර්යාව වෙනස් වේ. යම් තත්ත්වයකට මූහුණපැ විට මිනිසුන් මෙන් ම සතුන් ද එලෙහින අවස්ථාවට අනුව මලුන්ගේ හැසිරීම ස්වභාවය වෙනස් ආකාර ගනී.

වයස හා අවස්ථාව අනුව වර්යා විධ වෙනස් වේ. පහත දැක්වෙන අවස්ථා ඔබට අනුකරණය කළ හැකි ය.

- අවුරුදු 4 ක දරුවකු කියා කරන ආකාරය.
- අවුරුදු 12 ක ලමයකු සේ කටයුතු කිරීම.
- අවුරුදු 19 ක තරුණෝයකු /තරුණීයක යයි සිතා හැසිරෙන ආකාරය.
- වයස අවුරුදු 50 ක අයෙක් කටයුතු කරන ආකාරය.
- අවුරුදු 80 ක අයෙකු.

එක් එක් සතුන් අනුව වර්යා විධ වෙනස් වේ. පහත දැක්වෙන අවස්ථා ඔබට අනුකරණය කළ හැකි ය.

- වදුරෙක්
- කාක්කෙකක්
- ගෙම්බෙක්
- සිංහයෙක්
- සතුන් වත්තක් නිර්මාණය කරන්න.

ඉහත දැක් වූ හැඩිතල, ඉරියවි හා වලන රංගනයේ දී වරිතයට හා වේදිකාවට ගැළපෙන පරිදි සකස් කරගත යුතු වේ.

දක්ෂ නළවෙකු වීම සඳහා මිනිස් / සත්ත්ව ඉරියවි හා වලන උපයෝගී කර ගෙන රංග අභ්‍යාසයන්හි නිරත වීම අවශ්‍ය වේ. එමෙන් ම අවට ලේකයේ මිනිස් හා සත්ත්ව වරිත ඉතා මැනවින් අධ්‍යයනය කළ යුතු වේ.

පැවරුම : මිනිස් හා සත්ත්ව වරිත ඇතුළත් කර නාට්‍යයක් නිර්මාණය කර රග දක්වන්න.

අසු සර්තින් රගල

තේමාවක් ඔස්සේ පරිකල්පනය මෙහෙයවමු, (සාමූහික හා කේවල)

ක්‍රැජින් තුරුපත්‍යක් යනු පෙර කුදානුවක්න් ගොරව නිපැනක් නිව්‍යයෙන් සේ ප්‍රාන්තුවක්න් ගොරව චරිතයක් සිදු දියුණු, සේ අභ්‍යන්තරක් රැඳුවුවේ ය.

ක්‍රැජින් නිරුපණයේ දී

- තෝරාගන්නා මාතෘකාවට අදාළ ව නිර්මාණය ගොඩනැගිය යුතු වේ.
- පරිකල්පන ගක්තිය මෙහෙයවා නිර්මාණාත්මක ව ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.
- තමන් ගේ අත්දැකීම් මෙන් ම කණ්ඩායමේ අන් අයගේද අත්දැකීම් ද නිර්මාණය සඳහා යොදාගත හැකි ය.
- කණ්ඩායම තුළ ක්‍රැජින් ව තීරණ ගැනීම සිදුවිය යුතු බව.
- තෝරාගත් නිරුපණයට අවශ්‍ය නළුවරණය ක්‍රැජින් ව කළ යුතු ය.
- තේමාව අනුව, සතුන් මිනිසුන් ද්‍රව්‍ය උපයෝගී කරගෙන ක්‍රැජින් නිරුපණය කළ යුතු ය.

ක්‍රැජින් නිරුපණවලින් අත්වන ප්‍රයෝගන,

- මෙම නිරුපණ මගින් නිර්මාණයීලි වින්තනය පරිකල්පන ගක්තිය වැනි ගුණාග වර්ධනය වේ.
- අවස්ථාවට උවිත පරිදි කටයුතු කිරීමේ හැකියාව වර්ධනය වේ.
- සබඳක්ෂයෙන් තොර ව අවධානයෙන් යුතුක්ත ව කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් තම දායකත්වය නිරුපණය සඳහා ලබාදීමට සිදුවේ.
- සාමූහිකත්වය වර්ධනය වීම.
- රුගන කුළුතාව වර්ධනය වීම.

පහත දැක්වෙන්නේ සමුහ නිරුපණයන් සඳහා මාතෘකා කිහිපයකි.

- මල ගෙයක්
- මගුල්ගෙයක්
- බස් රථයක්තුල
- සතුන් වත්තක්
- පිස්සන් කොටුවක්
- වෙළඳ පොලක්

අභ්‍යාස (පිළිකුරු ලියන්න) :

01. ක්‍රැජින් නිරුපණයක් යනු කුමක් ද?
02. ක්‍රැජින් නිරුපණයේ දී අනුගමනය කළ යුතු කරුණු 3ක් ලියන්න.
03. ක්‍රැජින් නිරුපණවලින් අත්වන ප්‍රයෝගන 4ක් ලියන්න.

පැවරුම : ඉහත මාතෘකා උපයෝගී කර ගෙන ක්‍රැජින් නිරුපණයක් ඉදිරිපත් කරන්න.

පරිකල්පන අභ්‍යාසයන්හි යොදීම්.

ත්‍රියාකාරකම 1 :

රවමු කට සිටගන්න. ගුරුවරයා විසින් පැනක්, පොතක්, කොස්සක් හෝ එවැනි වෙනත් භාණ්ඩයක් (ඒවායින් එකක්) රැගෙන එක් සිසුවෙකුට දී එය එම භාණ්ඩය ලෙස තොසලකා වෙනත් භාණ්ඩයක් හෝ දෙයක් ලෙස සිතා එයින් කළ හැකි දෙයක් අනුකරණය කර පෙන්වීමට අවස්ථාව ලබා දෙයි.

ලදා:- පැනක් නම් එය පැනක් ලෙස තොව බටනලාවක් ලෙස සැලකිය යුතු ය.

ප්‍රථම සිසුවා පැන බටනලාව ලෙස ගෙන තම දකුණු අත සිසුවා වෙතට ගොමු කරයි. ඔහු එය බටනලාව ලෙස ගෙන පසුව වෙනත් භාණ්ඩයක් ලෙස පරිකල්පනය කර නිරුපණය කරයි.

ලදා: පැන ----- බටනලාව ----- පනාව ලෙස

- පැන වැනි දෙයක් වෙනත් ද්‍රව්‍යයක් ලෙස සිතා කටයුතු කිරීමට හැකිවීම පරිකල්පනය වේ.
- රෝගීනය සඳහා මෙසේ පරිකල්පනය වර්ධනය කරගත යුතු වේ.

ත්‍රියාකාරකම 2 : වෛද පුටුව (රෝග අභ්‍යාසය)

ලමයින් පෙර සේ ම රවුම තුළ සිටිය යුතු ය. රවුම මැද පුටුවක් තබා ඇතේ. ඉන්පසු එක් ලමයකු යම්කිසි රෝගයක් වැළදුනු අයෙකුගේ රෝග ලක්ෂණ අනුකරණය කරමින් පුටුව වෙත ගොස් වාචි විය යුතු අතර, වාච්‍ය පසු එම රෝගය සුව වේ. ඉන්පසු නැවත වෛද පුටුවෙන් නැගිට්ව විට වෙනත් රෝගයක් ඇති වේ. එම රෝගය පිටින්ම රෝගීයා රවුමේ සිටින අයකු වෙත ගොස් ඔහු ස්පර්ෂ කළ විට ඔහුට එම රෝගය වැළදේ. ඔහු ද වෛද පුටුව වෙත යයි. රෝගය සුව වේ. ඔහු පුටුවෙන් නැගිට්ව විට නැවත වෙනත් රෝගයක් වැළදේ. වෙනත් අයකු වෙත යයි. ඔහු ව ස්පර්ෂ කරයි. ඔහුටද එම රෝගය වැළදේ. මේ ආකාරයට සියලුම සිසුන් සම්බන්ධ වන සේ ත්‍රියාකාරකම සිදුකරන්න. (රෝගී ලක්ෂණ ප්‍රකට කිරීම විශේෂිත වේ.)

- පරිකල්පනය යනු යම් දෙයක් කෙරෙහි තොදින් හිතා මතා කලින් තවත් කෙනෙකු විසින් නෙකළ (අපූර්ව) දෙයක් නිර්මාණය කිරීමයි. එනම් තම නිර්මාණයිලි මනසින් මැවෙන නව නිර්මාන ඉදිරිපත් කිරීම යි.
- විවිධ දේ පරිකල්පනය කළ හැකිය.
- පරිකල්පනය සමග බැඳුනු අනුකරණ ත්‍රියාවලියක් ද ඇතේ.

අභ්‍යාස (පිළිකුරු ලියන්න) :

01. පරිකල්පනය යනු කමක් ද?
02. පරිකල්පන අභ්‍යාසයක් නම් කර එය සිදු කෙරෙන අයුරු කෙටියෙන් පහදන්න.
03. රෝගයේ දී පරිකල්පනය භාවිතාවන අයුරු පැහැදිලි කෙරන්න.

පැවරුම : පරිකල්පන ත්‍රියාකාරකම් පදනම් කරගෙන අවස්ථා නිරුපණයක් කරන්න.

කතා ගොනු - ගොනා තියුණු.

කලවැදි පැටියා

ගොවිරාලලා තිදෙනෙක් කැඳූව එළිපෙහෙල් කරගෙන කෙසේල් හේනක් වවා ගත්තේය. කෙසේල් ගස් සරුවට වැඩි, පිදී කෙසේල්කැන් හටගත්තේය. කෙසේල්කැන්වල ගෙඩි ඉදෙන විට ම ඒවා කැන්වලින් අතුරුදහන් වන බව ගොවිරාලලාට දැනෙන්නට වූයෙන් ඔවුනු ඒ සෞරකම කරන හොරා අල්ලා ගන්නට දින ගණනාවක්ම ර ද්වල් රුකු සිටියෝය. එහෙත් ඉදුණු කෙසේල් ගෙඩි සෞරකම් කරන සෞරා අල්ලා ගන්නට නොහැකි වූයෙන් ගොවිරාලලා තිදෙන රට උපායක් කළේපනා කරන්නට වූහ.

“මෙකා නම් හරිම සුත්තරකාර හොරෝක් රුකුගෙන ඉදාලා නම් අපිට කවදාවත් මුගේ වලිගෙවත් අල්ලගත්තා හමුබවෙන පාටක් නෑ. අපි මෙකට මොකද කරන්නේ ?” ඔවුනු කතා වූණේය. ඒක් ගොවිරාල කෙනෙක් අනෙක් තිදෙනා අමතමින් “මට හොඳ උපායක් කළේපනා වූණා. අපි අර අතන පදුමේ පැහිගෙන එන කෙසේල්කැන්ට වස දමමු. ඉදෙන්න ලග නිසා හොරා ඒ කැනෙන් කෙසේල් හොරාකැවාම මකබැවිලා යාවි” සි යෝජනාව ඒ අයුරින් ම කියාත්මක වූණේය

කෙසේල හේන් ඉදෙන කෙසේල් ගෙඩි හොරාකමින් හේන් ම පදුරු අතරේ සැගැවී සිටි කලවැද්දෙකත් උගේ පැටවාත් ඒ කෙසේල් කැනෙහි ගෙඩි ඉදි තිබෙනු දක හෙමින් සිරුවේ ඒ කෙසේල් පදුර වෙත ගියෙයේය. පැටවා උඩ බලා. “අන්න ඉදිලා, කන්න ඕනෑ !” සි කියමින් ගසට බඩිගාන්නට සුදානම් වූණේය. කලවැද්දා ඉහළට තැහැය හරවා ඉව අල්ලා බලා,

“ගොයියේ, ඒ සවද හර තැහැ. කන්න එපා” සි පැටවීයිය. එය කණකට නොගෙන ගසට නගින්නට තැත් කළ කලවැදි පැටවාට කතා කළ කලවැද්දා, “ගොයියේ, මය ගහට නගින්න එපා” සි කිය.

“ගහට තැග්ගාට මම කෙසේල් ගෙඩි කනවා යැ” සි කියමින් කලවැදි පැටවා ගසට බඩිගා කෙසේල්කැන අසලට ගියේය. ඔහු ඉදුණු කෙසේල් ඇටරිය අතපතගාන්නට වූයෙන් කලවැද්දා ඔහුට කතාකොට, “ගොයියේ, විවා අතපත ගාන්න එපා” සි කිය.

“කඩාගත්තට මම කනව යැ” සි කියමින් කලවැදි පැටවා කෙසේල් ගෙඩියක් කඩා ගත්තේය. කෙසේල් ගස මුදුනේ හරිබරිගැහි වාචිවී කෙසේල් ගෙඩිය ලෙලි හරින්නට සැරසෙන කලවැදි පැටවා ඇමතු කලවැද්දා, “ගොයියේ, මික ලෙලි ගහන්න එපා” සි කිය.

“ලෙලි ගැහුවට මම කනවයැ” සි කියමින් කලවැදි පැටවා කෙසේල් ගෙඩිය ලෙලි ගසා ගත්තේය. කෙසේල් ගෙඩිය නාසයට ලං කර සුවද බලන්නට වූ කලවැදි පැටවාට කතා කළ කලවැද්දා, “ගොයියේ, මය කෙසේල් ගෙඩිය නහයට ලං කරන්නට එපා” සි කිය.

“නාහෙට ලං කළාට මම කනවයැ” කියමින් කලවැදි පැටවා කෙසේල් ගෙඩියෙන් කැල්ලක් කටට කඩා ගත්තේය. කළබල වූ කලවැද්දා, “ඒයි, ඒයි ! ගොයියේ මය කෙසේල් ගෙඩිය කටට ගන්න එපා අහකට දාපන්.” යැයි කියමින් අවවාද කළේය.

“කටට ගත්තාට මම කවවායැ” කියමින් කෙසේල් කැල්ල ගිල දූම් කලවැදි පැටවා මැරී වැටුණේය.

සාර්ථක කතන්දරයක මූලික ලක්ෂණ ලෙස,

- කතාවක මූලක් මැදක් හා අගක් ඇත.
- එම කොටස් මනා ව ගැලැපීමෙන් රසවත් කතාවක් නිර්මාණය වී ඇත.
- එම කතාවට සිද්ධි රසක් පාදක වී තිබිය හැකිය.
- එම සිද්ධි ගෙත්තමක් මෙන් එකින් එක බැඳි පවතී.
- ඉන් එක සිද්ධියක් හෝ ඉවත්කළ විට එම කතාවේ ඒකාබද්ධතාව බේදි යන අතර එය කතාවේ රසවින්දනයට බාධාවක් වේ.
- සිද්ධි මනා ව ගැලැපීම කතාව සාර්ථක වීමට අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ඉහත ජනකතාව ආදර්ශයට ගෙන කතාවක් ගොතා කිමට උත්සහ ගනිමු. ඒ සඳහා “වැල් කතාන්දර” නම් වූ කතා ගෙනීමේ අභ්‍යාසය කළ හැකි ය.

ත්‍යාකාරකම :

- කවයක් සේ සිටගන්න.
- එක් සිපුවෙකු කුමන හෝ කතාවක් ආරම්භ කරන්න.
උදා : - “එක ගමක හිටියා දිග රුවලක් තියන ලිනිහෙක්”,
- රඩුමේ ර්ලග සිපුවා එම කතාවට ම කුඩා කොටසක් එක් කළ යුතු ය. (ගැලපෙන අන්දමින්)
- එක් එක් සිපුවාගේ වාරය පැමිණී විට මුල් කතාවට උචිත ආකාරයෙන් එය ඉදිරියට ගොඩනැගිය යුතු ය.
- යම් ගැටුමක් නිරමාණය වී එය සමතයකට පත්වන ආකාරයේ අවසානයක් සහිතව කතාන්දරය ගොඩනැගිය යුතු ය.

එක් එක් සිපුවාගේ නිරමාණයිලි බව අනුව කතන්දරයේ අවස්ථා හා සිද්ධි ගැලපීම සාර්ථක හෝ අසාර්ථක විය හැකි ය. කිප වාරයක් කතා ගොතාගෙන යාමේ දී සාර්ථක කතාන්දර නිරමාණය විය හැකි ය.

අභ්‍යාස (පිළිකුරු ලියන්න) :

01. සාර්ථක කතාන්දරයක දැකිය හැකි මූලික ලක්ෂණ 5ක් ලියන්න.
02. සාමුහිකව කතාවක් ගෙනීමේ දී අසාර්ථක විය හැකි තැන් 4ක් ලියන්න.

පැවරුම : ඔබ කැමති තේමාවක් ඔස්සේ කුඩා කතාවක් නිරමාණය කරන්න.

7 පාඨම :

“අඟ අඡ ගෙන සොයුතු”.

අහසින් අවත් මිණිඥක් නයිදු යැදුමට
රහතන් මැදෙහි මූනි හිද මිණි පලග පිට
දහමුත් දෙපු තැන කළ සැටරියන් කොට
මහ දාගැබූ සේමින් වදු සොලොස තැන්සිට

(කැලෙනී වෙහෙර ඉදි වූ ආකාරය පිළිබඳ ඉතිහාසය කතාව)

ලෝකයේ ඉතාම ජනප්‍රිය විතුපට, වෙළු කතා මාලා, වේදිකා නාට්‍ය ගත් කළ එතිහාසික කතා පදනම්කරගත් නිරමාණ බොහෝමයක් දැකිය හැකි ය. එම කතා අතිතයේ යුගයක සිදුවූ රසවත් කතාවක් පමණක් තොට අදව ගැලපෙන අන්දම්ට (තත්කාලීන පරිසරය සමඟ) යම් සමාජ පැණිව්‍යයක් තැනහෙත් තැන සමාජයට පාඨමක් ලෙස ඉදිරිපත් කර ඇති බව පෙනී යයි.

උදා : - ධර්මාණෝක, ජේඩ් අංබර, ග්ලැඩ්ස්ටර්, මේරි මැග්බලන්, මොහන්ජාරෝ, වයිටැනික්

ජන කතා ආදියේ ද ඉතිහාස තොරතුරු සහිත කතාන්දර බොහෝමයක් පවතී. එක් එක් ප්‍රදේශවලට ආවේණික ජන කතා අද වන විට අභ්‍යාසයට ගොස් ඇතැම් ලේඛකයින් විසින් ඒවා සංරක්ෂණය කර තිබේ හාගාකි. මග දිගට ජන කතා, හෙත්රි පාකරගේ ගම්මැදේදේ ජන කතා ආදිය නිදසුන් ලෙස දැක්වීය හැකි ය.

ඒ අනුව එතිහාසික කතා ආග්‍රාය කරගෙන නිරමාණය වූ ජනගුරුත් බොහෝමයක් පවතී. එමගින් ජන සංස්කෘතිය පෙළේෂණය වී ඇති ආකාරය අපට දැකිය හැකි ය. උදාහරණ ලෙස කුවේණී සම්බන්ධ කතා පුවත මුල් කරගෙන ඇතැම් ග්‍රාම නාම පවා නිරමාණය වී ඇති අතර කුවේණී කතාවට අනුරුපීව ජනප්‍රාද්‍යන් ද පවතී. (කුවේණී අස්න එය මුල්කරගෙන බිජි වූ ඉතා වැදගත් සාහිත්‍යාංශයකි).

04. අතිතයේ ලංකාවේ රාජසීංහ නමින් රජ කෙනෙක් රාජු කළහ. එකල එක්තරා කුඩා මේ දෙනක් වනගත මාරුගයේ යන එන මිනිසුන්ට පහර දී මරාදමයි. එනිසා මගියෝ දැඩි විපතකට පත්වුහ. එම මගෙහි යන්නට සියලලෝම බිජුවුහ. රාජසීංහ රජතුමාට මේ සිද්ධිය අසන්ට ලැබේණ. දිනක් එක්තරා මගියකු තනියම මේ මග යන අයුරු කිතුල් ගසක් මදිමින් සිටි මිනිසෝක් දුටුවේය. රාජිං දෙවියන්ගේ අණ පිළිපදිනවා නම් ඔය පාරේ තොයන්නැයි ඔහු මගියාට කැ ගසා කිවද එයට ඇහුමිකන් තොදුන් මගියා ඉදිරියට හියේ ය. මේ අතර කුඩා මේ දෙන පිශිගෙන මගියා ඉදිරියට එන අයුරු ද, මදින්නා දුටුවේ ය. මේ දෙන ගැන දන්නා ඔහු වහාම ඇස පියාගත්තේ ය. රික වේලාවකින් මගියාගේ මළකුණ හෝ අකින්ට සිතා ඇස් හැරී මදින්නාට දක්නට ලැබුණේ කුඩා මේ දෙන මැරි හතර ගාතය හතර පැත්තට දමා බිම වැට් සිටිනා සැටින් මගියා එදෙස බලමින් යහතින් සිටිනා සැටිත්ය. මෙහි දී මගියා මේ දෙනගේ විශාල අං දෙක ගලවා මදින්නා අතට දී එය පසු දින රජවාසලට ගොස් හාරදෙන ලෙස දන්වා යන්නට හියේය. පසදු ඇං දෙක රැගෙන මහවාසලට ගිය මදිනන් චට දකන් ට ලැබුණේ තමා ර්යේ දුටු මගියා අන් අයෙකු තොව රාජිං දෙවියන් (එනම් සෙනරත් පූත් දෙවන රාජසීංහ රුජු) බව ය.

4 ප්‍රාථමික :

නිර්මාණය කරන ලද පෙළට උතින වේශභූෂණ නිර්මාණය කිරීම

කිසියම් ආචාර්යක නි නැත් - නිලියෙනු විභින් තිබා තේරින නිර්ජෘත්තය සැලැං යෙළුඟුනා ඇඟුව සහ පැහැදිලි ඇඟුව අඟරන් වේශභූෂණ නැත්තු නැත්තුවේ.

වේශ - ඇඟුම් (රංග වස්තු) වේශභූෂණ (රංග වස්තුහරණ)
සැක්නා - පැලදුම් (රංග ආහරණ)

නාට්‍ය පෙළක් රංග ගත කිරීමේ දී රංග වස්තු හා රංගාහරණ අත්‍යවශ්‍ය අංශයකි. මේවා මගින් නාට්‍ය වෙස් වලා ගැනීම සිදු කරයි. නාට්‍ය රුපණයේ දී තම වරිතය වඩාත් හෝදින් සිදු කිරීමට බාහිරින් එක් කර ගන්නා මෙම වේශභූෂණ ප්‍රයෝගනයට ගනී. මූලික වශයෙන් ප්‍රේක්ෂකයාට වරිත හඳුනා ගැනීමට වේශභූෂණ උපකාරී වේ. උදා : හිස මූළු කොට සිවුරක් හැදුගත් පමණින් ම නාට්‍ය හික්ෂුන්වහන්සේ නමක් ලෙස දිස් වේ.

සාමාන්‍ය ජ්‍යෙෂ්ඨ හාවිත කරනු ලබන වස්තු හා ආහරණවලට වඩා වේශභූෂණ වෙනස් වේ. එයට හේතු කිපයක් තිබේ. සාමාන්‍ය ඇඟුම් ඇඟුගත් අය අප සම්පයේ සිටින බැවින් එම ඇඟුම්වල සියුම් ලක්ෂණයන් පෙනුනාත් වේදිකාවේ සිටින නාට්‍ය/නිලිය හැද සිටින ඇඟුම් වෙනස්කම් ප්‍රේක්ෂාගාරයේ සිටින ප්‍රාග්ධන තොපෙනේ. එම නසා රේදිවල වරිනාකම හෝ තත්ත්වය වැදුගත් තොවේ. නාට්‍ය යක සිදුවන්නේ බොහෝවිට මවාපැමක් වන බැවින් වේශභූෂණ නිර්මාණය වී ඇත්තේ ද බාහිර පෙනුම සඳහා පමණි. රංග තුළියක් මත දැඩි විදුලි ආලෝකයක් පතිත වන නිසා එම ආලෝකයට ප්‍රතික්‍රියා තොගරන අමුදවායකික් ඇඟුම් පැලදුම් නිර්මාණය කිරීම තවත් විශේෂත්වයකි. රංග වස්තුවල වර්ණය ද නාට්‍යයේ පසුත්‍යල ද්‍රේශණවල වර්ණයන්ට ගැලුපෙන පරිදි සකස් විය යුතු ය.

වේශභූෂණ නිර්මාණයේ දී පහත සඳහන් කරගැනී ද සැලකිල්ලක් දැක්විය යුතු ය.

- නාට්‍ය පෙළෙහි දැක්වෙන වරිතයට ඇඟුම් පැලදුම් වඩාත් ම උදින විය යුතු ය.
- වේශභූෂණ ඒ ඒ වරිතයට ගැලුපෙන අයුරින් සකස් විය යුතු ය.
- රගපැම් දී එම වස්තුවලින්, ආහරණවලින් අපහසුවක් ඇති තොවන පරිදි සකස් විය යුතු ය.
- නාට්‍ය හෝ නිලියට අපහසුවකින් තොරව ඇඟුගැනීමට හා පැලදැගැනීමට හැකියාව තිබේ යුතු ය.
- වේශභූෂණ හැකිනාත් සැහැල්පූ සහ සරල විය යුතු ය.
- ඒ ඒ නාට්‍ය පෙළ සඳහා අදාළ කාලයට , දේශයට, යුගයට ගැලුපෙන ලෙසින් වේශභූෂණ නිර්මාණය කළ යුතු ය.

වේෂභ්‍යභාණ නිර්මාණය කරමු :

1. හැල්ල

තැල්ල යනු රාජාහරණ කට්ටලයකට යොදා ගත හැකි ගෙල සැරසිල්ලකි. එය රනින් කළාක් මෙන් සකස් කරගත හැකි ය. ඒ සඳහා පහත කරුණු අනුගමනය කරන්න.

අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය

1. කාඩ්බෝචි	2. විවිධ ප්‍රමාණවල බොත්තම් හෝ කාඩ්බෝචි රුම්
3. ලී කුඩා	4. වැලි
5. කෝචි තුළ්	6. රේඛී
7. බයින්චර ගම්	8. බැනර් පේන්ටි

සාදන ක්‍රමය

- කාඩ්බෝචිවලින් පහත දැක්වෙන ආකාර හැඩිතල කපාගෙන ඒවායේ රේඛී හා ගම් සම්පූර්ණයෙන් ම අලවන්න.
- එම හැඩයන් මත අවශ්‍ය පරිදි කෝචි තුළ් වලින් හැඩ කරගන්න.
- පැලදීම සඳහා කෝචි තුළ් දෙකක් රඳවාගන්න.
- විවිධ ප්‍රමාණයේ බොත්තම් හෝ කාඩ්බෝචි රුම්වලින් අවශ්‍ය පරිදි සරසා ගන්න.
- වියලුණු පසුව මුළු හැඩතලය පුරාම ගම් හා සිහින් ලී කුඩා හෝ වැලි අතුරා වියාගන්න.
- නිසි පරිදි වර්ණ ආලේප කරන්න. (ගෝල්චි බිස්ටි හා බැනර් පේන්ටි වලින් වර්ණ කර ගත හැක.)

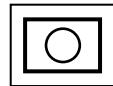
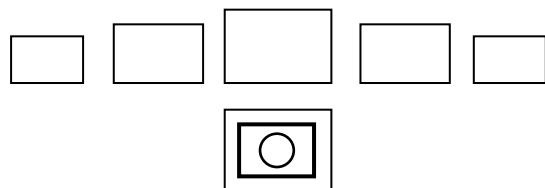

2. ඉක හැඩය

ඉන හැඩය යනු රාජ ආහරණ කට්ටලයේ ඇදුමට අවශ්‍යවන ඉන සැරසිල්ලකි. ඉහත රුපයේ දුක්වෙන පරිදි එය සකසා ගත හැකිය.

අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය

- කාඩ්බෝචි
- කෝචි තුළ්
- විවිධ ප්‍රමාණවල බොත්තම් හෝ කාඩ්බෝචි රුම්
- සොයාගත හැකි නම් ලදරු කිරී පිටි පැකට්ටවල ඇති පිටි හැදි කපා සකස් කරගත් කුඩා පියන් වැනි කොටස් (බොතල්මූල්‍යීය ගත හැකි ය)
- රතු පොජ්ලින් රේඛී

සාදන ක්‍රමය

- කාචිබෝඩ් මේ හැඩියට කපාගන්න.
- රතු පාට පොජ්ලින් රේඛ්වලින් හැඩි සම්පූර්ණයෙන් ම අලවන්න.
- කොඩී තුළ් වලින් එම හැඩි තුළ මේ ආකාරයේ සැරසීම් කරන්න. (මැදිට බොත්තම් ද අලවා ගත හැක.)
- ඉනට බැඳීමට ද හැකිවන පරිදි දිගට කොඩී තුළ් (සනකම්) දෙකක් ගෙන, ඒ මත ඉහත කාචිබෝඩ් හැඩි අලවා ගන්න. ඉදිරිපසින් එල්ලා වැටෙන ලෙසට කුඩා පියන් තුළ්වල එල්විය හැක.
- එම තුළ් සහ පියන්ද කාචිබෝඩ් හැඩි ද යන සියල්ලෙහි ම ගම් ගා සිහින් වැළි හෝ ලි කුඩා දමා වියලා ගන්න. පසු ව අවශ්‍ය පරිදි වර්ණකර ගන්න.

4. වළුලු සහ කරුව

වළුලු සැදීම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය

- කාචිබෝඩ්
- කොඩී තුළ්
- ගම්
- පබලු ඇට හෝ බොත්තම් නැතහොත් කාචිබෝඩ් වලින් කපාගත් රවුම්
- ගෝල්ඩ් බිස්ට්
- වර්ණ (පේන්ට්)
- රේදි

B

A

සාදන ක්‍රමය

- අතකට පැලදිමට අවශ්‍ය පරිදි කපාගන්නා කාචිබෝඩ් පටියකට රේදි අලවා ඒ මත කොඩී තුළ්වලින් මෝස්තරයක් හෝ පබලු, බොත්තම්, කාචිබෝඩ් රවුම් වලින් අලංකාර කොට ඒ මත ගම් ගාන්න.
- මීලගට ලි කුඩා හෝ සිහින් වැළි අතුරා වියල්නු පසු වර්ණ කරගන්න.

කරුව සැදීම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය

- අදරු පිටි පැකට්වල ඇති හැඳිවල කුඩා පියන් හෝ බොත්ල් මූඩ්
- කම්බී
- පබලු හෝ කිරිදි ඇට වැනි ඇට වර්ගයක්

කුඩා පියන් හෝ බොත්ල් මූඩ් ගම් ආලේප කොට ලි කුඩා හෝ වැළි අතුරා වේළුණු පසුව ගෝල්ඩ් බිස්ට් හෝ වර්ණ ආලේප කොට, කනෙහි එල්ලීමට හැකිවන පරිදි කම්බී යොදා සාදාගන්නා තුළක පබලු හෝ කිරිදි ඇට ද අමුණා අවසානයේ දී බොත්ල් මූඩ් හෝ පිටි හැඳි පියන අමුණන්න.

නාට්‍ය ගිත ගයම්න් රුගනය

නාට්‍ය ගියක් ගායනා කිරීමේදී එම නාට්‍ය ගිතය හොඳින් අධ්‍යයනය කළ යුතු ය. නාට්‍ය කුමක්ද? එම නාට්‍යයේ ගායනය සිදුවන්නේ කුමන අවස්ථාවේද? ගයන්නේ කුමන වරිතය විසින්ද? නාට්‍යයේ තේමාව කුමක්ද? ගිතය අඩංගු නාට්‍යය මෙන වගේ නාට්‍යයක්ද? (එනම් ලමා නාට්‍යයක්, ගැමී නාටකයක්, ලෝකධර්ම නාට්‍යයක්, නාට්‍යධර්ම නාට්‍යයක් ආදි වගයෙන්) සොයා බැලිය යුතු ය.

නාට්‍ය ගිතයක් ගායනා කිරීමේදී :

- එයට අදාළ නාද මාලාවට අනුව නිවැරදි ව ගායනා කළ යුතු ය.
- එහිදී ගිතයේ වචන ගැන ද සැලකිලිමත් වීම, ඉතා ම නිවැරදි ව සහ නිරවුල් ව වචන උච්චාරණය වැදගත් ය.
- ගායනය ඉදිරිපත් කරන විට ග්‍රාවකයන්ට හොඳින් ගුවනය වන පරිදි ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.
- වචන නාට්‍යයට අදාළ අවස්ථාවට සහ වරිතයට ගැලැපෙන අයුරින්ද ද හැඟීම් ප්‍රකාශ වන අයුරින්ද ගායනා කළ යුතු ය.
- නාට්‍ය ගිතය ගායනා කරන විට එයට ගැලැපෙන වලන ද ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.
- නාට්‍යයේ ගෙලියට අනුගත ව රුගනය ගොඩනගා ගත යුතු වේ.

යාලුවෝ - මාලුවෝ

- තාරාවෝ ඉහිලෙනි නාට්‍යය

යාලුවෝ මාලුවෝ යාලුවෝ //

මාලු නසි උඩින් වැවෙන අම කන හින්දා
යාලු නසි මේ මං වගේ ලතු කන හින්දා //

යාලුවෝ මාලුවෝ යාලුවෝ //

පණ දෙන්නට කියා ඇවිත් භූස්ම ඩිංග හිර කර්ති
ව්‍යුතින් ගොඩ ලන්න කියා ගේ ගෙඩියක් දමා යති
හවිලට ඇවිදින් ලංවී රුවිලට ගිති තියා යති
ලතු හින්දා බොත්න බැරි - කිරී හින්දා හලතු බැරි

යාලුවෝ මාලුවෝ යාලුවෝ //

ඉස්සරහින් යන්න එපා පිටිපස්සෙන් ඇවිත් අනි
පිටිපස්සෙන් යන්න එපා බොරු ව්‍යුතිට දමා පනි
අන්වැල් බැඳ යන්න එපා විපතක් දුටු මතින් පනි
ඇතුවත් බැරි නැතුවත් බැරි - දෙයියා දනි කුමක් වැනි

යාලුවෝ මාලුවෝ යාලුවෝ //

සුවද පද්ම (පිළුර)

ගායනය: නන්දා මාලුනී
වෛදිකා නාට්‍ය ගිත
සංගිතය: Unknown
පද රචනය: Unknown

(සුවද පද්ම ඕලු ආදි
නොයෙක ප්‍රූෂ්ඨයෙන් සැදී...//)
(සරණ හංස සේරු බෝම
පොකුණු සිත පැන් පිරි...//)
සුවද පද්ම ඕලු ආදි
නොයෙක ප්‍රූෂ්ඨයෙන් සැදී

(වතුර නාන නේක් දනෝ...//)
පැමිණ නාති ග්‍රීස්මයන්ට
(මමද නාග ලෝකයෙන්ම
මෙපුර ආම් නාන සේ...//)

සුවද පද්ම ඕලු ආදි
නොයෙක ප්‍රූෂ්ඨයෙන් සැදී

(පෙනෙන එප මේ පුරෝ...//)
වැනි ඊට දිප වාසි
(රැකිනි ධර්ම ගාකුව වංග
මුනිද දේනා ලෙසේ...//)

(සුවද පද්ම ඕලු ආදි
නොයෙක ප්‍රූෂ්ඨයෙන් සැදී...//)
(සරණ හංස සේරු බෝම
පොකුණු සිත පැන් පිරි...//)
සුවද පද්ම ඕලු ආදි
නොයෙක ප්‍රූෂ්ඨයෙන් සැදී

දි කිරී - රතු හැටිටකාරී නාට්‍යය

දි කිරී දි කිරී ගෙනාව දි කිරී
මහිපිට කාටත් ගුණ දෙන දි කිරී //

පැටියා මෝරපු දෙනගෙන් ගත් කිරී
හොඳුනැටී උතුළුකාට තිවලා ගත් කිරී
නැවුම් මුටිටියේ වත් කළ මේ කිරී
පනමට ලාබධී මංදෙන මේ කිරී

දි කිරී දි කිරී ගෙනාව දි කිරී

කිරී විකුතාලා කාසි හොයන්නයි
අනාගත් මාලිගා තනන්නයි
කුමාරයක් ගෙදරට කැහැදුන්නයි
මුටිටිය බිඳුනාත් ඔක්කාම ඉවරයි

දි කිරී දි කිරී ගෙනාව දි කිරී //

හිස මගේ දෙදුරයි දෙපා රුඩා දෙයි
රූ වෙන්නට පෙර ගෙදුරය යන්නයි
විනමේ කිරී ගෙන පිහිටික් වෙන්නයි
මග මංගල්ලට ඔහොලත් එන්නයි

විර විකුම් පැ

- මෙතනින් මාරුවෙනු නාට්‍යය

විර විකුම් පැ ජෙනරල් වැලන්ටයින් උතුමාණානි
අවසර නුම පිළිගන්නට මේ කිකරු බලු කුක්කට

කළකට පෙර මියදුනාට හතර රියනේ වැඳුමුනාට
නුමේ උත්තම රාජකීය උතුළුම මට ඇගෙනයි තාම

නුමේ සපන්තුව වැඳුද බඩා

නුමේ සබුක්කුවේ පහර කකා //

ගතකළ මහරම් සොඳරු දිවිය ඒ^o
දුවියනි මුත් අද කරති තිගා

ඉරක් උදාවන්නේ කුමටා

අදුර තමා මට පරම සැපා //

ඒ සන අදලේ කිරුල් දුරන්නට
දුතුමාණානි අද වඩිනු සොඳා

ජෙනරාල් වැලන්ටයින් උතුමාණානි
මං ඔබවි කිකරු බලු කුක්කා...

පැබිලු'.....

හත් ඩත් ඩා.....

අද වෙස්සන්තර

ගායනය: තුරුත් ගී
සමන් ද සිල්වා
වෛදිකා නාට්‍ය ගීත

සංගිතය: Unknown
පද රචනය: Unknown

(අද වෙස්සන්තර රාජ පුතා මන්දී කුමාර බදි
දේලේපකාර වේවා සැදි සෙත්...//)
(රට වැස්සන්ගේ කාලේ සොඳා දුර්ජීක්ෂ යාය සිදී
මංගල්ලේ සාර වේවා සැදි සෙත්...//)

(බේම ප්‍රිති සෝඡා ඇශේයන්නා මේ සිවි දිසා...//)
(යෙත අන්පත් වේවා මන්දී කුමරි හට දැන්...//)
(රට සම්පත් නොමින් දේය රාජා උතුම්...//)
කුමරාගේ පිනක් මැයි වාසනාවේ වාසනාවේ...
අද වෙස්සන්තර...
බේම ප්‍රිති සෝඡා...
අද වෙස්සන්තර...
www.lklyrics.com

ආලෙ බැන්ද - දික්තල කාලගෝල

ආලෙ බැන්ද මාගේ ර්මසවත් ආ...

ආලෙ බැන්ද මාගේ ර්මසවත් //

අවුරුදු සතක් දුකින මෙහෙවර කර මෙමා //
ගත් ලුලත් මගේ - අගේ උක්පෙ බේ' අගේ
ආලෙ බැන්ද මාගේ ර්මසවත් දෙන්නම්...

යන්නට ගමට මෙදින මවිපියන් දුකින ලෙසින //
තැගි ලෙසට ඇත් - ගෙන යාම් රස කැවුම් //
ආලෙ බැන්ද මාගේ ... //

මේ සුතිමල මගේ දික්තල //

ආලෙ බැන්ද මාගේ ... //

අැන්නෑසට මේ මළ කේ'ලං

පාර යන්නට බැ මුන්දා සම්ගින් //

මවිපියෝ තිදුහස් වෙන්න සිනා බැදු
දුන්නේය මා මේ අගුවුමිටියටා //

අගුවුමිටියා වට මං සුන්දරියෝ නැද්ද හැඩරුව මං
ඇය සුන්දරියෝ නැද්ද හැඩරුව මං //

කාල බිලා සැපස් තිද කල් නැර //

ඕවිවා මෙවිවා කිවිවේ කවිතෙන්ද නුමට //

අැන්නෑසට මේ මළ කේ'ලම්

විවිධ නාද අනුකරණය කරමු.

ස්වභාවික පරිසරය තුළ විවිධ නාදයන් හා හඩවල් පිරි පවතී. සාවධානව ඇහුමිකන් දෙනොත් අප කිසිදා නැසු නාද පවා ඇසිය හැකි ය. එදිනේදා ජීවිතය පුරුෂ වී ඇති ආකාරයට අප එක විටක සිහියට ගන්නේ නාද/ගබිද එකක් හෝ දෙකක් පමණි. අතික් ඒවා සිහියෙන් බැහැර කර සිටිමේ තත්ත්වයකට පුරුෂ වී ඇත. මෙම පාඨමේ දී අප අවට ඇති විවිධ නාද/ගබිද ඇසීමටත් ඒවා අනුකරණය කිරීමටත් අනුකරණය තුළින් නාට්‍ය සඳහා ඒවා ගැනීමටත් උත්සහ කරමු.

ත්‍රියාකාරකම 1 :

සිසුන් නිදහස් එම්මන් ස්ථානයකට ගොස් මද වේලාවක් දෙනොත් වසා ඇහුමිකන් දෙන්න. මද වේලාවක් දෙනොත් වසා ගෙන ම තමන්ට ඇසුන හඩක් හෝ නාදයක් අනුකරණය කරන්න. මෙහිදී එක් අයෙකු නිකුත් කරන නාදය කුමක්ද කියා අනෙක් අය ප්‍රකාශ කළ යුතු ය. මේ ආකාරයට සැම අයෙකුට ම ඇසුණු නාදය බැහින් අනුකරණය කර පෙන්වන්න තමුත්, එක් අයෙක් ඉදිරිපත් කළ නාදය, අනෙක් අය ඉදිරිපත් නොකළ යුතු ය.

- විවිධ නාදයන් අවට අනුකරණය කළ හැකිය. කටින් සිදුකරන එම අනුකරණයන් වගේ ම යම් උපකරණයක් මිනින් ද එය කළ හැකි ය.
- වලන ත්‍රියා පමණක් නොව විවිධ නාද සහ හඩ ද අනුකරණය කළ හැකි ය.
- රංගනයේ දී මෙවැනි විවිධ නාදයන් ද අනුකරණය කරන්නට සිදුවන වේ.
- මෙසේ විවිධ නාදයන් අනුකරණය කරන විට මූලින් ම මනාවූ නිරික්ෂණයක් අවශ්‍ය වන අතර ඒ ඔස්සේ නාදය අනුකරණය කිරීම කළ යුතු ය.
- නාද අනුකරණයේ දී ද හඩ උස් පහත් කිරීම හා විවිධ නාද රටාවන් නිවැරදි ව ග්‍රහණය කරගෙන ප්‍රතිනිර්මාණය කළ යුතු ය.

ත්‍රියාකාරකම 2 :

සිසුන් කණ්ඩායම්වලට බෙදී විවිධ නාද ඇතුළත් කළ හැකි අවස්ථාවක් නිරුපණය කරන්න. මෙහිදී රගපැම අවශ්‍ය නොවන අතර, රාත්‍රිය, උදෑසන, මල් උයනක් වැනි ස්වභාව ධර්මයේ හෝ පරිසරයේ ස්වභාවයන් පරික්ෂාපනය කරගැනීමට හැකි ආකාරයට සමුන නාදමය අවස්ථාවක් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට ඔබට සිදු වේ. කණ්ඩායම් වශයෙන් නාද නිර්මාණය කරගත් පසු ඒවා සිසු කණ්ඩායම් වශයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම් සඳහා අවස්ථාව සලසා දෙනු ලැබේ.

- වේදිකා නාට්‍යවල සහ ග්‍රුවන්විදුලිය නාට්‍යවල මෙවැනි නාද අනුකරණයන් අවස්ථා නිරුපණය සඳහා යොදා ගනී.
- බකමුණන්, උලමුන්, සිවලුන්, බලලුන්, කුරුලුන් වැනි සතුන්ගේ නාද මිනිස් මූලින් අනුකරණය කළ හැකිය ය.

අන්තර් (පිළිතුරු ලියන්න) :

01. නාද අනුකරණයෙන් සිදුකළ හැකි නිර්මාණ 3ක් නම් කරන්න.
02. වේදිකා නාට්‍යවලට නාද වලින් ඇති ප්‍රයෝගන 4ක් ලියන්න.
03. ස්වභාවික නාද හා හඩවල් නිකුත් කළ හැකි ආදේශක භාණ්ඩ 5ක් නම් කරන්න.

පැවරුම - විවිධ නාද අනුකරණය කරමින් ගුවන්විදුලි නාට්‍යයක් නිර්මාණය කරන්න.

"නම්පොත" ආගුය කරගතිමින් තහ අන්තාස්ථාවල යෝගීම.

"නම්පොත" යනු බුද්ධගත්තය, සකස්කඩ වැනි තවත් ඉපැරණී කුඩා ග්‍රන්ථයකි. නම්පොත ද කටහඩ අභාස සඳහා යොදා ගත හැකි ය. මෙහි දැක්වෙන්නේ විවිධ ග්‍රාම නාමයන් හා විහාරස්ථාන නාමයන් ය. එය පහත දක්වා ඇත.

සගම	මඩබඩවිට	රිදිලෙන
පස්ගම	තොටගෙදර	රම්බඩල්ල
අරතන	මදුරුපිටිය	දෙල්විට
මාදන්වල	අත්තනගල්ල	විල්ගම
විල්වල	බමුණුගම	අස්හිරිය
කඩදාර	වට්ටාරම	රුසිගම
මොරපාය	වතුදේණිය	ඇමේඛික්ක
දිමුල	පුහුරිය	මිලිලවානය
පුසුල්පිටිය	ගල්බඩගම	බඹා විහාරය
නියමිගම්පායස්ථානය	කොල්පුර	රංගිරදිමුල්ල
වල්වාසගොඩ	මකදපල	සිනිගිරිය
සැලව	ලඩපල	කලාවැව
අරම	අල්ගම	බලල්ලැව
මැදිලිය	නවකෙකළගමුව	අනුරාධපුරයෙහි ශ්‍රී මහා බේඛින් වහන්සේ
දික්පිටිය	අන්කද විහාරය	ලෝවාමහාප්‍රාසාද ස්ථානය
බම්පනෙන	කුරුණැගල	මිරසවැටටි විහාරය
කාරියගම	කුරුවේණියාගල	අහායිර විහාරය
දඩගමුව	ආදාගල	පේත්තවන විහාරය
අලුත්තුවර	ඉඩාගල	රත්නමාලි ලේවතාය
පරණ්නුවර	යක්දේස්සාගල	පුෂාරාම ලේවතාය
මාවෙල	නාටගම	මෙහින්තලය
මාකඩවර	සංවැල්ල	අටසැවලෙන
හේගුල	කඩිකාව	නිතුපත්පාන
කජ්පාගොඩ	මලගණේ	සුරුලුමහමුනියාව
පදිදාර	කබැල්ලැලෙන	මුන්නේස්සරම
ලනුරාවල	නියදිවණේ	ඇත්තල
අමුළගල	නාගල විහාරය	මක්කම
දනගිරිගල	යස්වෙහෙරැව	මන්නාරම
වාගිරිගල	තලාගමුව	මාන්තෙක්ටටම
ලෙනගල	පෙරියකුව්	පොන්පරිප්පුව
අලවතුර	දේවිගිර විහාරය	මල්විල
වතුර	සංගමු විහාරය	දෙමළපටටනාමෙහි
මාකුරාව	ලනුරු පවිචිතාවය	නාගකෝවිල
කවුවුගම	බුජස්ලෙන	කදුරුගොඩ විහාරය
බෙසෝවෙල	යාමිලෙන	තෙලිපොල
දැශගම	ඡයකුවුලෙන	මල්ලාගම
අරන්දාර	සැගැලෙන	මණ්වංගමු විහාරය
දෙරවක	කුමුරුලෙන	තන්නිදිවසින

අඟ්නිදිවයින	තොටගමු විහාරය	නිග්ගම්මන
නාගදිවයින	ගලපාත විහාරය	සන්නාගොඩී
පුවහුදිවයින	බෝධිමලු විහාරය	වේගිරය
කාරදිවයින්	වණවාස විහාරය	අම්බැක්ක
මොල්ලියාවල	බෙම්වෙහෙර	ලංකානිලකය
තිරිකුණ මනය	බෙම්තොට	වටදාගොය
විල්ගම්වෙහෙර	කඹතොට	ගබලාදෙනිය
තිස්සමහ වෙහෙර	සොරණ	දැලීවෙල
ඉලන්දගොඩ	විසිදාගම	ගහුල්දෙණිය
කුදුරු කොටටයෙහි ඇතුළදය	කොතලාවල	දිරුලුවත්ත
විජයාත්පාය	රතුක්කන	කොටබෙශගොඩ
දෙනානකය	පානදුරේ දේවාලය	රංමුංගොඩ
හගිරිනාකය	බෙල්ලනුවිල	දෙල්දෙණිය
කපිලවිහාරය	පැපිලියාන	මැණික්දිවෙල
ඉස්සනාරාමය	නාවින්න	මොනරාගොඩ
කුසිනාරාමය	විජයාරාමය	කොලුගල
පුළුවාරාමය	පුහදාරාමය	වල්ගම්පාය
දක්ෂිණාරාමය	ඡයවයින කොටටයෙහි ඔත්පිළිමගෙය	දන්නොටවතුර
පූජ්වීමාරාමය	සම්මුඛ දේවාලය	සියඩලාගොඩ
ලුත්තරාරාමය	කිත්සිරමොන් කැලණිය	දොඩම්වෙල
සිලමිණි සැය	රජමහ කැලණිය	දියකෙලිනාවෙල
සැලමිණි සැය	විෂිෂණ දේවාලය	සුරියගොඩ
දෙමළමහසෑය	වැලිවිට	කොටබැකුකුඩුව
පොලොන්නරු විහාරය	බොල්ලැගල	ගන්නොරුව
පුලුන්නරු විහාරය	සේවාගම	කුලුගම්මන
සිතුල්පවිහාරය	දිසාපති තුළය	මාලගම්මන
ධනාජය විහාරය	කඩුදෙවාල	අත්තරගම
කුකුලවා විහාරය	බෝමිරිය	මැදවෙල
දිමුලාගල විහාරය	කොහොල්බවුවාව	ගල්ලැංග
නාඛාවෙහෙර	අතුරුගිරි විහාරය	දොලපිල්ල
මෙෂුගුණ වෙහෙර	දෙනාගමුව	කොහොන
සොරාන්නා තොට	දෙල්ගමුව	තිබෙශාවුවාව
බදුලු වෙහෙර	බවුගෙදර	අැඩිල්ල විහාරය
පුද්ගනාපිටිය	දෙනාවක	ආලෝක විහාරය
රුහුණු බද කතරගම	සපරගමුව	කුරුවාබෝගම්බර
ලුග්ගල අලුත්ත්තුවර	හිලිමලය	කඩුවූවෙල
තඩගමුව	සමන්තකුට පථිතය	දුනුවිල
මුල්ගිරිය	දිවාගුහාව	අැමේලනිත්තවෙල
ඩවාගිරි විහාරය	බල්ලාහෙල	සිරමල්වත්ත
දෙව්නුවරයෙහි	සිදාගල	අමුණුගම
දිවාරජහවනය	කඹගමුව	ගංගාරාම විහාරය
මිත්පිළිමගෙය	ගංගාතිලක විහාරය	සෙංකඩගල
සිට්පිළිමගෙය	කුඩාල්මුව	අලුත්විහාරය
ගලගණේ	අලුදෙණය	පරණ විහාරය
වැලිගම	කොටකේදෙණිය	නාගවීමානය
අග්‍රබෝධ විහාරය	ඉලුපැන්දෙණිය	දීපාසස්ථාරමය
පරගොඩ විහාරය	සේන්දෙණිය	

ත්‍රියාකාරකම :

කණ්ඩායම් ලෙස ඉහත දක්වා ඇති නම්පොත් කොටස් විවිධ උච්චාරණ විධි භාවිත කරමින් පුහුණු වන්න. එය හඩු නගා කියවිය යුතු ය. තැවත හඩු උස්කොට හා පහත් කොට කියවිය යුතු ය. වෙනස් ආකාරවලින් කියවිය යුතු ය. පහත දැක්වෙන කරුණු කෙරෙහි ද සැලකිලිමත් වෙමින් නම් පොත කියවන්න.

"නම්පොත" කියවීමේ දී : -

- නම් මතකයෙන් කිමට හැකි විය යුතු ය.
- උච්චාරණය නිවැරදි විය යුතු ය.
- සංවාද භාවිතයේ දී වචන පැහැදිලිව ප්‍රකාශ විය යුතු ය.
- හඩු ඉතාමත් ප්‍රබලව විශිද්ධ විය යුතු ය.
- එහි ඇති රිද්ධිය හඳුනාගෙන එයට අනුකූල ව හඩු භාවිත කළ යුතු ය.

නම්පොත කියවීමෙන් අත්වන ප්‍රයෝගන :

01. ඇතැම් උච්චාරණයට අපහසු වචන කිමට තුරු වීම.
02. වඩා ප්‍රබල හඩකින් උච්චාරණය කිරීමට හැකි වීම.
03. පැහැදිලිව හඩු භාවිත කිරීමට හැකි වීම.
04. සබකේලයෙන් මිදි වාචික සන්නිවේදනයේ යෙදීමට හැකි වීම.
05. අරථාන්විත ව සංවාද භාවිත කිරීමට හැකි වීම.
06. රංගනයට සූදුසු කටහඩික් සලසා ගත හැකි වීම.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

01. නම්පොතේ එන නම් 10ක් කටපාඩිමින් ලියන්න.
02. නම්පොත කඩහඩ අභ්‍යාසයක් සඳහා භාවිත කළ හැකි ආකාරය කෙටියෙන් ලියන්න.
03. නම්පොත භාවිතයෙන් නළවකුට ඇති ප්‍රයෝගන 3ක් ලියන්න.

12 පාඨම :

ගැරිරය උණුසුම් කිරීමේ රංග අභ්‍යාසවල යෙදීම.

රංග අභ්‍යාස යනුවෙන් දැනගැනීම් කරන්නේ, නාට්‍ය කළාව හඳුරනු ලබන සිසුවෙකු හෝ නවකයෙකු විසින් නාට්‍ය හැකියාව (රගපැමු) වර්ධනය කරගැනීම සඳහා නීරත විය යුතු යම් ක්‍රමවේදයකට අනුව සකස් කරන ලද පුහුණු ත්‍රියාකාරකම් ය. එය පහත දැක්වෙන පරිදි ද නිරවචනය කර ඇත.

රංග අභ්‍යාස යනු රංගනයේ යෙදීමට පෙර නළවකු විසින් ගැරිරික හා මානසික සමබරනාව ඇති කර ගැනීම පිනිස කරනු ලබන අභ්‍යාස සි.

රංග අභ්‍යාස යන යෙදුම රගපැමු සමග සම්බන්ධ වචනයකි. එනම්, රංග අභ්‍යාස නිර්මාණය වී තිබෙන්නේ රගපැමු පුහුණුවේම සඳහා ය. ගැරිරය උණුසුම් කිරීමේ අභ්‍යාස, ශිල්පිකරණ තොඹාත් ලිහිල් වීමේ අභ්‍යාස, කටහඩ අභ්‍යාස, ගැරිරික හා මානසික සමබරනාව ඇතිකරන අභ්‍යාස, රිද්ධිම අභ්‍යාස අදි රංග අභ්‍යාස වර්ග ගණනාවක් ඇත. ඒවා අතරින් ගැරිරය උණුසුම් කිරීමේ රංග අභ්‍යාස මෙම පාඨමේ දී හඳුන්වා දෙනු ලැබේ.

గරීරය උණුසුම් කිරීමේ රංග අභ්‍යාස (තාපන අභ්‍යාස)

ගරීරය උණුසුම් කිරීම යනු කම්මැලි, උදාහිත ස්වභාවයන් යුරු කොට, ගරීරයේ රුධිර ගමනාගමනය වේගවත් කර, දැහැම දුම්ම හා සිරුරේ උණුසුම් වැඩිකර, නළවා ප්‍රාණවත් කිරීමේ පුද්ගලයාගේ සිරුරේ පිහිටා ඇති බොහෝ ගුණී සත්‍ය වී එයින් තිකුත්වන බලගතු රසායනික දව්‍ය රුධිරයට එකතු වෙයි. ඒවායින් ගරීරය පූබල ලෙස උත්තේත්තනය ලබයි. සිරුරේ මාංගපේෂී පමණක් නොව මොලයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පවා බලවත් වෙයි. එම තත්ත්වය වේදිකාව මත වරිත තිරුප්‍රණය කිරීමට ඉතාමත් අවශ්‍ය සාධකයකි. නළවා/තිළිය යුතු පෙරමුණේ සිටින යුතු සෙබලෙකු හා සමානය.

ක්‍රියාකාරකම :

සිසුන් තිදහස් අවකාශයකට යන්න. තිදහසේ අවකාශය තුළ රුමට ඇවේදින්න (එකා පසුපස එකා යන අන්දමට රුමේ එකිනෙකා අතර පරතරය වෙනස් නොවන පරිදි තිහිඩාව රුකශගෙන ඇවේද යා යුතු ය).

මෙහෙයවන්නා (ගුරුවරයා) බෙරයකට යම් රිද්මයකට අනුව තවිටු කිරීම හෝ සංගිත රාවයක් තිකුත්කළ හැකි බුලුවත් උපකරණයක් තැකිනම් හඩපටයක් දාචනය කළ හැකි කැසට් යන්තුයක් මෙම අභ්‍යාසය සඳහා භාවිත කළ හැක.

මෙහෙයවන්නා (ගුරුවරයා) බෙරය විවිධ රිද්මයන්ට සහ තාලයන්ට වාදනය කරමින් ඒ නාදයන්ට අනුව සිරුරු වලනය කරමින් ඇවේදීමට සලස්වයි. රුම තුළ වට කිහිපයක් වේගයෙන් සහ සෙමෙන් ඇවේදීමෙන් සිරුර උණුසුම් වේ.

සිසුන් රුමක් ආකාරයට ම සිටිගෙන (අතුළි දෙසට හැරී) එකිනෙකා අතර යම් පරතරයක් සිටින සේ දෙඳාස් පියා ගන්න. මෙහෙයවන්නා බෙරය විවිධ රිද්මයන්ට නාද කිරීම හෝ වාදන උපකරණය මගින් වේග රිද්මයේ සංගිත බණ්ඩයක් ඇසීමට සලස්වනු ලැබේ. මුලින් ම එහි තාලය අවබේද කර ගත යුතු ය. ඉන් පසු එම තාල අනුව පාද ඇගිලිව්ලින් තාල තබන්න. දෙජාතින් ගරීරයට තවිටු කරමින් තාල තබන්න. කුමානුකුල ව හිස, කද යනාදිය වලනය කරමින් මූල් සිරුරම වලනය කරවන්න.

එම සමෘගම ඇස් ඇර තිදහස් ව ගරීරාග ද වලනය කරමින් සංගිත බණ්ඩය සමග එක්වන්න. වාදනයෙන් ඇසෙන එම නාදයන්ට අනුව සිරුරු වලනය කරමින් ඇවේදින්න. මෙහෙයවන්නා එය වේගවත් ව සහ සෙමින් සිදු කරන අතර එයට අනුකුල ව සිසුන් විවිධ වලනවල යෙදෙන්න. එකවරම ගබාදය නවනු ලැබේ. එවිට සිසුන් එකවරම නිශ්ච්වල විය යුතු ය. තැවත වෙනස් තාලයක් වාදනය විය හැකි ය. ඊට අනුකුලව වලනයේ ස්වභාවය වෙනස් කරමින් විවිධ වලනවල යෙදෙන්න.

අවබෝධය :

- ගරීරය උණුසුම් කිරීම සඳහා සංගිතය යොදාගත හැකි ය.
- ගරීරය උණුසුම් කර ගැනීම තුළින් ක්‍රියාකාලී බවක් ඇති වේ.
- සබඳක්ලය දුරුක්රෑගෙන පිරිසක් ඉදිරියේ පෙනී සිටිය හැකි ය.
- මෙම අභ්‍යාස මගින් රංගන කාර්යය සඳහා පෙර සුදානමක් ලබාගත හැකි ය. මන්ද, රංගනය සඳහා අවශ්‍ය ගාරීරික යෝග්‍යතාව ගරීරය උණුසුම් වීමත් සමග සිදුවන බැවිනි.
- කරන ලද අභ්‍යාස මගින් රිද්මයානුකුල සහ තාලානුකුල ගාරීරික වලනවල යෙදීම හරහා තිරුමාණාත්මක ක්‍රියාකාරීත්වය ද අවදි වේ.
- මෙවා සිදු කිරීම නළවාගේ ගාරීරික සෙංඩ්‍යයට ද වැදගත් වේ.

පැවරුම - සංගිත බණ්ඩ සඳහා වලන පද්ධතියක් තිරුමාණය කරන්න.

අභ්‍යාස (පිළිතුරු ලියන්න) :

01. සිරුර උණුසුම් කිරීමේ අභ්‍යාස යනු මොනවා ද?
02. මෙම ක්‍රියාකාරකම මගින් සිසුවෙකුට අත්වන ප්‍රයෝගන රක් ලියන්න.
03. සිරුර උණුසුම් කිරීමේ අභ්‍යාසයක් සිදුකරන ආකාරය ලියන්න.

“ඉතිහාසයේ එදගන් සිදුවීම් සොයලු”

ඉහත හත්වන පාඨමේ දී ඉතිහාස කතා කිහිපයක් කියෙවිටෙමු (7වන පාඨම නැවත බලන්න). එහි එන කතා පූර්වත් අතර විරුද්‍යතා පිළිබඳ කතා, රජවරුන් පිළිබඳ කතා, දේවරුන් පිළිබඳ කතා, ආගමික කතා, කෘෂිකර්මය හා බැඳුණු කතා, යෝධයන් හා සම්බන්ධ කතා ආදි වශයෙන් විවිධ ක්ෂේත්‍ර පසුබීම් කරගත් කතා දැකිය හැකි විය. ශ්‍රී ලංකිය ඉතිහාසය ගත් කළ විවිධ පොත්පත්වලින් එවැනි කතා බොහෝමයක් අපට හමු වේ.

මබ දන්නා එවැනි වෙතන් කතා පොත් පිටපත් කරන්න. අමතර දැනුම සඳහා ‘මගදිගට ජනකතා’ වැනි පොත් කියවන්න.

(විෂය කුමරුගැනීම් හමුවීම, පණ්ඩිකාභය කුමරුගැනී ලමා කාලය, මහින්දාගමනය සම්බන්ධ අඟ පැනය, දන්ත ධාතුන් වැඩිමකරවීම, කුසුමාසන දේශීය හා කේත්තප්පුබෝර කුමරුගැනී කතාව, සිතාවක කුමරුගැනී යුද දැස්කම් පිළිබඳ කතා, තොටගමුවේ රාජුල හිමියන්ගේ බාල කාලය හා සම්බන්ධ කතා, දෙවන රාජසිංහ රජුගේ විකුමයන්, ගෝචියිම්බර හා ජයසේන යන යෝධයින්ගේ සටන, ගණ දෙවියන්ට ඇත් හිසක් ලැබුණු හැරී, ක්‍රි කුමාර යකාගේ උපත, කඩවර දෙවියන්ගේ උපත, බුලතා සොරබොර වැව කැපු හැරී)

අතිත තොරතුරු ආගුරෙයන් ගායනය, වාදනය තර්තනය, සංහිතය ආදි අංශ පිළිබඳ ව ද ගවේෂණය කළ හැකි ය. අන්දරේ ගේ කට්, ගෙමන් තොරතුරු හා සම්බන්ධ කට්, ප්‍රශ්නයි, ආදිය ඉතිහාස ගවේෂණයේ දී සොයා ගත හැකි ය. එමෙන් ම පංච තුරුය වාදන හාණ්ඩ පිළිබඳ තොරතුරු, තර්තනාංග යොදා ගත හැකි අවස්ථා ආදිය පිළිබඳ ව ද ඒ ඒ කතා ආගුරු ව හමුවේ.

එසේ අතිත සම්ප්‍රදායන් ගවේෂණය කර නිර්මාණය වූ විශිෂ්ට නිර්මාණ ලෙස අන්දරේලා, ගෙමන් ප්‍රවත්, දොන කතරිනා ආදිය දැක්වීය හැකි ය.

ඉතිහාස කතාන්දර කියවීමේ දී හා අසා සිටිමේ දී එම සිදුවීම් අපේ මනසේ රුප පෙළක් ලෙස පෙනෙන්නට පටන් ගනී. එයට විත්ත රුප මවා ගැනීම යනුවෙන් කියනු ලැබේ. එම විත්ත රුප අනුව අදාළ ඇශ්‍රම් පැළඳුම් හා නාට්‍යප්‍රකරණ ආදිය සැලසුම් කළ හැකිය. පසුබීම් දරුණනයට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය පාසල් පරිසරයෙන් සොයා ගත හැකි ය. එම කතාවල ඇති නාට්‍යවිත අවස්ථා තොරාගෙන සුදුසු දෙඛස් යොදා නාට්‍ය පෙළක් සකස්කර ගත හැකි ය. එය සිසුන් සමග කෙටි නාට්‍ය නිර්මාණයක් ලෙස රුග දැක්වීය හැකි ය.

පැවරුම :

- ඉතිහාස කතා සහිත පොත්පත් කියවා එයට සිදුවීම් සුදුසු කතාවක් හා එම කතාවේ සඳහන් වන ඕනෑම සිද්ධියක් තොරා ගන්න.
- එහි නාට්‍යවිත අවස්ථා (රුග දැක්වීමට හැකි අවස්ථා) පෙළ ගස්වන්න. එයින් උචිත නාට්‍යවිත කොටසක් සොයා ගන්න.
- එම කෙටි අවස්ථාව සඳහා නාට්‍යයකට සුදුසු සංවාදයක් ගොඩනගන්න.
- එම කතාවේ සඳහන් වරිතවලට ගැලපෙන ඇශ්‍රම් නිර්මාණ සැලැස්මක් ඇද දක්වන්න.
- එම වරිත විසින් හාවිතයට ගනු ලබන රුග උපකරණ පිළිබඳ ලැයිස්තුවක් සකස් කරන්න.
- නාට්‍ය පිටපතක් රවනා කරන්න.

“රටත තිබෙනේ වරින සෞයුලු”

- “කටටේ කිරී සුවද යන්නට පවා බැරි වුණා”, “සිංහල ඉතිහාස පොතේ රන් අකුරින් ලියැවුණා” වැනි ගිත ඔබ අසා තිබේ ද?
- “කටටේ කිරී සුවද....” ගිතයෙන් කියවෙන්නේ විකිරී බණ්ඩාර කුමරු සිතාවක රාජසිංහ නමින් ප්‍රසිද්ධ වීමටත්, “සිංහල ඉතිහාස පොතේ...” ගිතයෙන් කියවෙන්නේ මදුෂුම බණ්ඩාර ජාතික විරයකු ලෙස ප්‍රසිද්ධ වීමටත් යන එතිහාසික සිදුවීම් ය.
- සැම රටක ම එවැනි ජාතික විරයින් පිළිබඳ එතිහාසික කතා සාහිත්‍යයක් දැකිය හැකි ය. ඒවා අතර ජ්‍යෙෂ්ඨ සීසර්, මැසැච්ඡැන්ස්ට්‍රි, ධර්මාගෝක මාරින් ලුතර කිං..... ආදින් දක්වීය හැකි ය. සැම දෙනා ම ඔවුන්ට ගරු කරති. යම් කෙනෙකුගේ පොරුෂය වර්ධනය වීමට එම විර වරිතවල ඇති යම් යම් සාධනීය ගුණාග ප්‍රයෝගනවත් වේ. ඒ නිසා එම විරත්වය අපගේ ජීවිතයට ද ඇතුළු කර ගැනීම වැදගත් ය.
- දේශ මාමකත්වය, අහිමානය, සාජ්‍ය බව, නිර්හය බව, පරාපර්කාමී බව, සත්‍යවාදීබව ආදි ගුණාග ඒ තුළින් අප කුළ රෝපණය වේ, අප කුළ වර්ධනය වේ.
- කවී, ගිත, නාට්‍ය, ත්‍යාචකා ආදි විවිධ මාධ්‍ය මගින් ඉතිහාසයේ සඳහන් විර වරිත පිළිබඳ ව අපට ඉගෙන ගත හැකි ය. එතනින් තොනාවති එම වරිත ආශ්‍රීත ව නාට්‍යමය අවස්ථා ගොඩනැගිය හැකි ය. එම වරිත සහ සිද්ධී නාට්‍යනුසාරයෙන් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.
- අප ගේ ඉතිහාසයේ සඳහන් වන සහ ජනප්‍රවාදයේ සඳහන් වන විර වරිත කතා මොනවා ද? විහාරමහාදේවී, සේව්මාදේවී, සිතාවක රජ්, දෙවන රාජසිංහ රජ්, මදුෂුම බණ්ඩාර, කැඹ්වෙපොල, ආදින්ගේ නාමලේඛනයක් සකස් කරන්න.
- පහත සඳහන් අවස්ථාවන් සඳහා උවිත සංවාද ගොඩනගා, එම සිද්ධීය, අවස්ථාව හා වරිතය නිරුපණය කර පෙන්වන්න. (එනම් තුමිකා රංගනයක් ඉදිරිපත් කරනන).

 - සේව්මා දේවිය සැමියා වූ වළුගම්බා රජතුමා ආරක්ෂාකර ගැනීමට රථයෙන් බසින අවස්ථාවේ - සේව්මා දේවිය ඔබ නම්,
 - ගැමුණු කුමරු පියරජ් හා අමනාප ව ඇඳෙහි ගැලී වී සිටි අවස්ථාවේ ඔහු විහාර මහා දේවිය අතර සිදුවන සංවාදය - ගැමුණු කුමරු ඔබ නම්,
 - දේවී කුමරිය මූහුදට බිජි වූ අවස්ථාවේ - දේවී කුමරිය ඔබ නම්,
 - මදුෂුම බණ්ඩාර දැනුග්‍යායට හිස තැබු අවස්ථාව - මදුෂුම බණ්ඩාර ඔබ නම්,
 - කැපපෙටිපොල දිසාවේ තමා සතු ව තැබු සුද්ධන්ගේ ආයුධ ඔවුන්ටම දී වෙළුලස්සේ කැරලිකරුවන්ට එක්වූ අවස්ථාව - කැපපෙටිපොල දිසාවේ ඔබ නම්,
 - වාරියපොල සුමංගල හිමි ඉංග්‍රීසි කොචිය බිම ඇද දීමා සිංහ කොචිය එස වූ අවස්ථාව වාරියපොල සුමංගල හිමි ඔබ නම් ,
 - ගේඛා රජ් වේළ දේශයේ රජතුමා හමුවට ගිය අවස්ථාව - ගේඛාරජ් ඔබ නම්,
 - ගැමුණු කුමරු රාජ මාලිගයෙන් පලා ගොස් මහලු මවගෙන් සුංඛ්‍යාසනල් බත් කන අවස්ථාවේ - මහලු මව ඔබ නම්,
 - මිනිදු පිමියන් මිස්සක පවිචට වැඩුම කළ අවස්ථාවේ දේශාතම් පියතිස්ස රජතුමා ඔබ නම්,
 - කුඩ මීමා දමනය කොට මරාදැමූ අවස්ථාවේ ජ්‍යෙ වැනි රාජසිංහ රජතුමා ඔබ නම්,
 - යසලාලක තිස්ස රජ් දොරටුපාලයා සිහසුනේ හිද වූ අවස්ථාවේ දොරටු පාලයා ඔබ නම්,
 - පණ්ඩිකාභය කුමරු දොරමංඩලාවේ දී යහළිවන් සාතනය වන අයුරු දුටු අවස්ථාවේ - පණ්ඩිකාභය ඔබ නම්,
 - සිරිසගබෝ රජතුමා හිස දන්දුන් අවස්ථාවේ සිරිසගබෝ රජ් ඔබ නම්,
 - විරපුරන් අප්පුගේ අවසන් මොහොත - විර පුරන් අප්පු ඔබ නම්,
 - බුද්ධදාස රජතුමා නාගයාට සැන්කම් කරන අවස්ථාවේ- බුද්ධදාස රජතුමා ඔබ නම්,

භූමිකා රුගනයක් ඉදිරිපත් කිරීමේ දී :

1. තෝරා ගත් වරිතයේ වරිත ස්වභාවය හා ගුණාංග මැනවින් අධ්‍යයනය කළ යුතු ය
2. වරිතයේ බාහිර ලක්ෂණ මෙන් ම අභ්‍යන්තර ලක්ෂණ ඉස්මතුවිය යුතු ය.
3. වරිතයට පිවිසිය යුතු අතර මතා පොරුෂ ලක්ෂණ ප්‍රදර්ශනය වන පරිදි ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.
4. දේශාහිමානය කුඩා ගැන්වෙන අවස්ථා හා සිද්ධි සොයා ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.
5. වර්තමාන සමාජයට එම වරිතය හරහා යම් ආදර්ශයක් ඉදිරිපත් කළ හැකි සි.
6. එතින්හාසික කතා හා සම්බන්ධ ගීත ප්‍රකාශනාත්මක වලන සමග ගායනා කළ හැකි ය.

පැවරුම :

දේශාහිමානී වරිත පිළිබඳ ව ලියුවුණු ගීත හා එතින්හාසික කතා මත පදනම් වූ විනුපට හා නාට්‍යවල සඳහන් ගීත ඇතුළත් කොට පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.

15 පාඨම :

"සිරින් රත්තු - යැම් රෘතු"

- "සිරින් මල්දම" කෘතිය රචනා කොට ඇත්තේ අම්. ඇල්. ද සිල්වා ගුරු මුහන්දිරම් තුමා යන නමින් යුත් ප්‍රවීණ විදුහල්පතිවරයෙකුට සිටි අයෙකු විසිනි.
- "සිරින් මල්දම" යනු සිරින් විරින් ඉගැන්වීම සඳහා ලියා ඇති කෘතියකි.
- සමාජ සාරධරම රැකගැනීම සඳහා සිරින් විරින් හෙවත් අප පිළිගත යුතු දේ සහ අත්හළ යුතු දේ (හොඳ - නරක) පිළිබඳ ව අවබෝධයක් තිබිය යුතු ය.
- සිරින් - විරින් යනු අප පිළිගත යුතු දේ සහ අත්හළ යුතු දේවල් ය. (සිරින් = කළ යුතු, විරින් = නොකළ යුතු)
- එම සිරින් විරින් ආගුයෙන් සංස්කෘතික අයන් නිර්මාණය වේ.
- රටක සංස්කෘතියක් නිර්මාණය වීමේ දී එම රටේ ජීවත් වන වැසියන්ගේ ජීවිත පැවැත්ම හැඩාගසා ගැනීමට විවිධ සාරධරම තිබිය යුතු ය. වාරිතු - වාරිතු, ඇදුහිලි, විශ්වාස, නීති - රීති ආදිය නිසා එම සමාජය ගුණාත්මක බවින් පිරිපුන් වේ. සිරින් මල්දම නම් මෙම අගනා කුඩා කෘතියෙන් ලමුන්ගේ වරිත වර්ධනයට බොහෝ කළක සිට උපකාරී විය.

"සිරින් මල්දම" කියවීමෙන් අපට ලබා ගත හැකි ප්‍රයෝගන :

- දේශීය සංස්කෘතිය විසින් අය කරනු ලබන යහපත් සිරින් අධ්‍යයනය කළ හැකි ය.
- යහපත් සිරින් භුරු වීම මගින් ජීවිතය සාර්ථක කර ගත හැකි ය.
- එයින් වෙනත් කෙනෙකුට යහපත් මාර්ගයේ යාමට මග පෙන්වා දිය හැකි ය.
- මෙහි එන අගනා කවිවලින් නාටෝර්ඩ් අවස්ථා සොයා ගත හැකි ය.
- හොඳ සිරින් ප්‍රකට කරවන නාට්‍ය නිර්මාණය කළ හැකි ය.

අභ්‍යන්තර (පිළිතුරු ලියන්න) :

01. පහත දක්වෙන කවිවලින් කියවෙන අදහස පැහැදිලි කරන්න.
02. එහි එන වාරිතු හා වාරිතු මොනවා ද?
03. ඉහත කවී ඇසුරින් නාටෝර්ඩ් අවස්ථාවක් අවස්ථා නම් කරන්න.
04. නාටෝර්ඩ් අවස්ථාවක් තෝරාගෙන නාට්‍ය පිටපතකට සුදුසු කතාවක් නිර්මාණය කරන්න.
05. නාට්‍යමය අවස්ථා ඇසුරින් සරල පෙළ රචනයක් කරන්න.
06. නාට්‍යමය අවස්ථා ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය වන නාටෝර්ඩ් කරන්න.

අයියට නොබණීන් නොගහන් තරහට
අක්කට නොබණීන්, නොගහන් තරහට
මල්ලිට නොබණීන්, නොගහන් තරහට
නංගිට නොබණීන් නොගහන් තරහට

පොර බදිමින් නැමට නොසිතන්නේ
දුව හැපෙමින් වතුරට නොපතින්නේ
ගැහුරු දියෙන් නැමට නොවදින්නේ
තතිව ගොසින් නැමට නොසිතන්නේ

ගෙඩි කැපුමට ගස්වලට නොයන්නේ
ගිනි කැපුමට හෙම පුරුදු නොවන්නේ
තිදා ගන්ට දහවල් නොසින්නේ
වැඩ කෙරුමට මැලිකම් නොකරන්නේ

සුරුවුව බේමට පිරිය නොවන්නේ
දුම්කොළ හැපුමට පුරුදු නොවන්නේ
බූලත් විකිමට සතුවු නොවන්නේ
මේ ගති හැදුමට නොහොති සිතන්නේ

කැමට කැදරකම් නොකරන්නේ
තව මට කියමින් කැ නොගසන්නේ
තරහට කැමක් විසි නොකරන්නේ
එළිපිට හිටගෙන කැම නොකන්නේ

කැමට අතදුමින් නොම ගන්නේ
කනවිට කැතු ලෙස තපු නොගසන්නේ
කිසිවිට අම්මන් කැම නොගන්නේ
හැම විට සතුවින් ඉද කාපන්නේ

ආප්ප කැවුමුත් ගෙයට නොගන්නේ
අරගෙන කමිතුත් පාර නොයන්නේ
පිළිකුල් සිතුණොත් කැම නොකන්නේ
රසයක් ලැබුණොත් තතිව නොකන්නේ

යකෝ යන බස් නොහොති සිතන්නේ
ලු, මූ යන බස් කැතයි අසන්නේ
තෝ, බොල යන බස් දුරු කරපන්නේ
පිරිස වචන බස් පවසා පත්නේ

වැඩ ඇති විට අතපසු නොකරන්නේ
අද දවසට වැඩ අද තරපන්නේ
හෙට දවසට හෙම කල් නිසි කාලට නිසි වැඩ කරපන්නේ

සෙල්ලම් කරමින් දබර නොවන්නේ
නොතරම් වදතින් බැණ නොමගන්නේ
සෙල්ලම් කෙරුමෙන් වැඩ නොනසන්නේ
සෙල්ලම් විලසින් කල් නොයවන්නේ

ප්‍රමයින් දුටු කළ පොරට නොයන්නේ
කරමින් කොහන්ල බැණ නොම ගන්නේ
දෙවියන්, ඉරහද, මව පිය වැන්නේ
කියමින් කිසිකළ නොම දිවුරන්නේ

මහත් වැඩක් තව කියම් අසන්නේ
පහත් ව පා ලග දෙම්විලියන්නේ
මහත් ද්‍යාවෙන් ගෙන දෙශිතින්නේ
වුලත් අතක් දී වැඳ සිටපන්නේ

10 බහුතරණ ප්‍රශ්න :

- නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න.
1. පරිසරයේ ඇසුන නායුක් නැවත කර පෙන්වීම,
 (i) අනුතරණ ක්‍රියාවකි. (ii) ප්‍රතිතිර්මාණයකි. (iii) පරික්ල්පණයකි. (iv) අනුරුපණයකි.
 2. 'ක්ෂේණික නිරුපණ' සම්බන්ධයෙන් වැරදි ප්‍රකාශය වනුයේ,
 (i) පෙර සුදානමක් රහිත නිරුපණයකි. (ii) පරික්ල්පනය මෙහෙයවා කරනු ලබන්නකි.
 (iii) සරල පිටපතක් අනුව ඉදිරිපත් කරන්නකි. (iv) දෙන ලද තේමාවක් අනුව කරනු ලැබේ.
 3. යම් රංගනයකට පෙර කළ යුතු පළමු අභ්‍යාසය වන්නේ,
 (i) රිද්මයානුකුල අභ්‍යාස (ii) ගේරය උණුසුම් කිරීමේ අභ්‍යාස
 (iii) ස්වසන අභ්‍යාස (iv) ශිලිකරණ අභ්‍යාස
 4. නාට්‍යයක සංවාද අයත් වන්නේ,
 (i) සාන්ශික අනිනයටය. (ii) වාචික අනිනයටය
 (iii) ආංගික අනිනයටය (iv) ආභාරය අනිනයටය
 5. වේෂභ්‍යතා තිර්මාණයේ දී,
 (i) මිල නොසළකා තත්ත්වයෙන් උසස් ද්‍රව්‍ය යෙදා ගත යුතු ය.
 (ii) සාමාන්‍ය ගමන්-විමන්වල දී හාවිත වන ඇඳුම් පැලදුම් යෙළුම් වේ.
 (iii) වේෂභ්‍යතා සැම විට ම සැහැල්ලු හා සරල ලෙස තිර්මාණය කළ යුතු තැත.
 (iv) වේෂභ්‍යතා ජී ජී විරිතයට ගැලුපෙනා ප්‍රතිච්චිත යුතු ය.